

Nr 15

Utlåtande i anledning av väckta motioner om vårdbidrag och invaliditetstillägg.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft en inom riksdagen väckt, till lagutskott hänvisad motion nr I: 441 av herr *Blomquist*.

I motionen anföres att handikappade som är intagna på vissa anstalter ej erhåller invaliditetstillägg. Motionären anser att bärande skäl talar för att tillägget skall utgå, om den försäkrade utan att vara utskrivnen från anstalten under längre tid vistas utanför denna. I motionen *yrkas*, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa att motionen överlämnas till pensionsförsäkringskommittén för beaktande.»

Gällande bestämmelser

Invaliditetstillägg är en förmån, som jämlikt lagen om allmän försäkring i vissa fall kompletterar ålders- eller förtidspension. Sådant tillägg utgår jämlikt 9 kap. 2 § i lagen, om den försäkrade är ur stånd att reda sig själv och på grund härav vid upprepade tillfällen dagligen är i behov av hjälp av annan samt hjälpbehovet uppkommit innan den försäkrade fyllt 63 år. Tillägget utgår vidare, om den försäkrade är blind och blindheten inträtt innan den försäkrade uppnått 63 års ålder. Invaliditetstillägg utgår slutligen till försäkrad, som uppbär partiell förtidspension, om den försäkrade utför förvärvsarbete men på grund av höggradig nedsättning i kroppsorgansens funktion behöver avsevärd fortlöpande hjälp av annan person eller får vidkännas betydande merutgifter för färdmedel eller andra hjälpmedel för att kunna utföra arbetet. Invaliditetstillägget utgör för år räknat trettio procent av basbeloppet, som för närvarande är 5 500 kronor.

Invaliditetstillägg utgår inte till försäkrad, som stadigvarande vårdas på statlig eller kommunal anstalt eller enskild anstalt som har statsbidrag. Tillägget utgår inte heller om den försäkrade genom anstaltens försorg vistas utom densamma.

Pensionsberättigad som under hel månad är intagen på statlig anstalt eller tillfälligt vistas utanför anstalten får sin pension reducerad till det s.k. fickpenningbeloppet, f.n. 1 020 kr. om året. Om en pensionsberättigad under hel månad är intagen på ålderdomshem äger vederbörande kommun lyfta pensionen och tillgodogöra sig ersättning för vården. Pensionären skall dock alltid erhålla en summa motsvarande fickpenningbeloppet.

Utskottet

Enligt lagen om allmän försäkring kan inom folkpensioneringen som tillägg till förtids- eller ålderspension utgå invaliditetstillägg med 30 % av basbeloppet. Sådant tillägg utgår till försäkrad som är ur stånd att reda sig själv och på grund härav vid upprepade tillfällen dagligen är i behov av hjälp av annan. En ytterligare förutsättning är att hjälpbehovet inträtt före 63 års ålder. Invaliditetstillägg utgår inte till försäkrad som stadigvarande vårdas på statlig, kommunal eller statsunderstödd anstalt.

I förevarande motion hävdas att vägande skäl talar för att tillerkänna handikappade, som stadigvarande vårdas på anstalt, invaliditetstillägg för tid då de tillfälligt vistas utanför anstalt. Motionären hänvisar till reglerna för vårdbidrag till anstaltsvårdade barn, som innebär att dessa kan få bidrag om de vistas utanför anstalt minst två veckor i en följd. Motionären önskar att den berörda frågan skall utredas och begär att motionen skall överlämnas till pensionsförsäkringskommittén för beaktande.

Mot förhållandet att förmåner av invaliditetstilläggets karaktär ej utgår för tid då vederbörande vistas på anstalt kan ingen invändning riktas. Principiellt bör emellertid ifrågavarande förmånerkomma dem till godo, som vistas utom anstalt, under förutsättning att tiden för vistelsen utom anstalt ej är alltför kort. Mot denna bakgrund kan det enligt utskottets mening vara befogat att närmare undersöka det av motionären aktualiserade spörsmålet. Kungl. Maj:t bör därför i lämpligt sammanhang ta upp frågan.

Med hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

1) att riksdagen i anledning av motionen, I:441, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening ge till känna vad utskottet anfört, samt

2) att motionen, i den mån den icke kan anses besvarad genom vad utskottet ovan hemställt, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 7 mars 1967

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herr Strand*, fru Carlqvist, herr Lars Larsson, fru Hamrin-Thorell, fru Nilsson*, herrar Eric Carlsson*, Edström och Blomquist;

från andra kammaren: herrar Anderson i Sundsvall, Odhe, fröken Wetterström, fröken Sandell, herrar Johansson i Södertälje, Wiklund i Stockholm, fru Skantz och herr Larsson i Öskeviksby.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.